

28. september 2015
J.nr. 15 2656542
15-2819882
15-2820279

Indsats og Inddrivelse
SWC

Samrådsspørgsmål C, D, E, F og G

- Tale til besvarelse af spørgsmål C, D, E, F og G den 30. september 2015

Spørgsmål C

Vil ministeren give en status for inddrivelsen af restancer efter EFI er sat ud af drift? Herunder ønskes svar på, hvornår eller om EFI vil blive taget i brug igen, hvad planen er for inddrivelse og vedligeholdelse af krav mens EFI er ude af drift, samt hvordan dette vil blive håndteret administrativt.

Spørgsmål D

Vil ministeren redegøre for, hvordan regeringen vil agere i forhold til de borgere, der uretmæssigt er blevet opkrævet gæld og på anden vis ikke er blevet behandlet retmæssigt?

Spørgsmål E

Hvilke økonomiske konsekvenser for staten forventer ministeren problemerne med EFI vil medføre?

Spørgsmål F

Er ministeren enig i, at det er en forkert måde at gennemføre digitaliseringsprojekter på, når man nedlægger stillinger i SKAT, inden nye systemer som EFI er funktionsdygtige, og vil ministeren på denne baggrund sikre, at der fremadrettet bliver sådan, at når der rulles digitaliseringsprojektet ud i SKAT, så nedlægges der først stillinger, når det er konstateret, at de nye systemer er implementeret og funktionsdygtige?

Spørgsmål G

Er ministeren enig med SKATs tidligere chef, Ole Kjær, når han til Politiken onsdag 9. september 2015, at ”SKAT er sparet sønder og sammen. Det, vi ser nu, er en uundgåelig konsekvens af Finansministeriets konstante angreb på SKATs ressourcer”?

[Indledning – samlet besvarelse af fem spørgsmål om EFI]

Tak for invitationen til dagens samråd, som omfatter fem spørgsmål. Spørgsmål C, D og E er stillet af Jesper Petersen (S) og spørgsmål F og G af Rune Lund (EL). Alle spørgsmålene omhandler forskellige aspekter og konsekvenser af udfordringerne med Ét Fælles Inddrivelsessystem (EFI). Det er derfor aftalt med udvalget, at

spørgsmålene besvares og drøftes under ét på dette samråd.

Jeg vil i det følgende besvare de fem spørgsmål samlet.

[Politisk aftale om fælles forståelse om at skabe bedre rammer for SKATs opgavevaretagelse]

Men inden jeg gør det, vil jeg gerne benytte lejligheden til at kvittere for den meget brede politiske opbakning, der har gjort det muligt at indgå en aftale om fælles forståelse om at skabe bedre rammer for SKATs opgavevaretagelse, som en stor del af Folketinget (Regeringen, K, LA, S, DF og RV) står bag.

Det er i min optik udtryk for en erkendelse af, at skiftende regeringer og skatteministre de seneste 10 år alle har et politisk medansvar for, at vi i dag står med et SKAT i en ganske alvorlig situation.

Jeg hæfter mig dog i endnu højere grad ved, at aftalen er udtryk for stor politisk vilje til at give SKAT den nødvendige støtte og ro for at kunne rejse sig. Grundlaget for at kunne lykkes med det projekt er aftaleparternes tilslutning til, at SKAT skal tilføres nødvendige ressourcer og kompetencer, og velvilligheden til at se på lovgrundlaget

for udførelse af inddrivelsesopgaven samt opbakningen til det arbejde, der i øvrigt er sat i gang for at styrke SKATs opgavevaretagelse ikke mindst i forhold til it-understøttelsen.

[Redegørelse om EFI – resultatet af de eksterne analyser]
Skatteministeriet har i fredags den 25. september orienteret Finansudvalget og Skatteudvalget og offentliggjort en samlet redegørelse om EFI. Redegørelsen er baseret på de omfattende analyser af EFI, fordringernes datakvalitet og inddrivelsesområdet i SKAT, som er gennemført af Kammeradvokaten, it-konsulentfirmaet Accenture og konsulenthuset Valcon siden februar 2015.

Regeringen har på baggrund af analyseresultaterne fremlagt en handleplan, ”SKAT ud af krisen – et oplæg til politisk samling”, som også er sendt til Finansudvalget og Skatteudvalget og som danner grundlag for den politiske aftale, jeg lige har omtalt.

Jeg vil ikke gå i detaljer med de enkelte analyseresultater og handleplanens enkelte elementer, men trække hovedkonklusionerne frem og dermed også adressere de stillede samrådsspørgsmål.

[Stop for al automatiseret inddrivelse i EFI]

På baggrund af en færdig delrapport af 8. september 2015 fra Kammeradvokaten, som konkluderede, at dele af den automatiserede inddrivelse, som gennemføres ved anvendelse af EFIs funktionaliteter, er ulovlig, besluttede SKAT samme dag at suspendere al automatisk inddrivelse af restancer via EFI. Det drejer sig bl.a. om lønindeholdelse og betalingsaftaler, der teknisk blev slukket over den efterfølgende uges tid.

Det står klart, at SKAT har pligt til på eget initiativ at genoptage afgørelser, hvor SKAT er blevet bekendt med, at der er sket ulovlig inddrivelse. Der vil i den kommende tid ske en afdækning og afgrænsning af, i hvilket omfang der skal ske genoptagelse, i hvilket omfang SKAT kan udsøge de skyldnere, der har været udsat for uretmæssig inddrivelse, og i hvilket omfang der kan ske modregning i forbindelse med genoptagelsen.

[Kontrolleret nedlukning af EFI]

Både Accenture og Kammeradvokaten har konkluderet, at der er omfattende fejl og mangler i EFI og det tæt tilknyttede it-system DebitorMotorInddrivelse (DMI), samt at systemerne generelt er så fejlbehæftede og komplekse, at det vil være særdeles vanskeligt og meget tids- og res-

sourcekrævende at udbedre fejlene, så EFI og DMI kan blive funktionsdygtige.

Som det fremgår af analyserne, skyldes fejlene primært, at der fra start til slut i EFI-projektet er truffet valg, der i 'bagklogskabens ulideligt klare lys' har vist sig at være forkerte. Det har meget lidt med Finansministeriets såkaldte angreb at gøre.

Regeringen har på baggrund af analyserne besluttet at anmode Finansudvalget om, at EFI og DMI fremover ikke skal anvendes som it-understøttelse af inddrivelsesområdet. Der vil endvidere blive søgt om tilslutning til, at EFI nedlukkes kontrolleret og gradvist bl.a. som følge af kompleksiteten i systemerne og deres indbyrdes afhængigheder med andre systemer i SKAT, og fordi EFI om muligt midlertidigt skal understøtte den resterende manuelle inddrivelse. Det vil ske i et Aktstykke, som Finansudvalget vil modtage om kort tid.

[Afskrivning af dele af restancemassen]

Analyserne har afdækket, at der bl.a. som følge af udfordringerne med EFI også er problemer med datakvaliteten og dermed usikkerhed om retskraften i dele af de 20,5 mio. hovedfordringer i

EFL. Tilsammen udgør de 20,5 mio. fordringer med tillæg af inddrivelsesrenter den samlede restancemasse, som ved udgangen af august 2015 havde en nominel eller pålydende værdi på godt 74 mia. kr. Den reelle værdi af restancerne, opgjort som hvor stor en del af restancerne, som rent faktisk kan forventes at blive inddrevet bl.a. som følge af skyldnernes betalingsevne, er imidlertid betydeligt lavere.

Der er derfor udarbejdet en metode til at opgøre fordringernes såkaldte kursværdi, som giver et mere retvisende billede af restancernes reelle værdi end den nominelle værdi. Det er opgjort, at under halvdelen – 33,5 mia. kr. – reelt vil kunne inddrives, forudsat fordringerne er retskraftige. Opgørelsen vil kunne ændre sig i takt med, at den anvendte metode forfines.

Der er imidlertid identificeret en gruppe på ca. 7,5 mio. fordringer med en samlet kursværdi på 14 mia. kr., hvor dataanalyserne ikke med tilstrækkelig stor sikkerhed har kunnet afklare, hvorvidt de er retskraftige eller ej. Da det er tids- og ressourcemæssigt helt urealistisk at gennemgå disse fordringer manuelt, har regeringen bedt Skatteministeriet om i de kommende måneder at udarbejde en model og et beslutningsgrundlag

for en endelig segmentering af denne fordringsmasse.

Arbejdet skal omfatte anbefalinger til, hvilke fordringer der skal gennemgås yderligere i en manuel proces, og hvilke der bør afskrives blokvist.

Blokvis afskrivning af restancer vil forudsætte særskilt lovgivning. Der vil blive lagt afgørende vægt på, at så stor en del af denne restancemasse gennemgås med henblik på inddrivelse med de ressourcer, der er til rådighed for at udføre opgaven. Det er dog vurderingen, at der vil skulle afskrives et større antal fordringer med en samlet kursværdi på et anseeligt milliardbeløb.

[SKATs Midlertidige Inddrivelse – opgaver og ressource-tilførsel]

Som en konsekvens af de samlede udfordringer på inddrivelsesområdet etableres en midlertidig løsning for de kommende års aktiviteter og opgaveløsning. Opgaverne samles organisatorisk i SKATs Midlertidige Inddrivelse (SMI), som skal ledes af en ny direktør, som indgår i SKATs direktion.

Forretningsområdet skal varetage de hidtidige opgaver i det nuværende SKAT Inddrivelse og

herudover løse en række særopgaver, som følger af suspensionen af inddrivelsen gennem EFI og nedlukningen af det samlede systemkompleks EFI og DMI. Blandt de særlige opgaver er håndtering af oprydning såsom genoptagelsessager og klagebehandling som følge af ulovlig inddrivelse og fejl i data, og gennemgang af fordringer med dataproblemer og tvivl om retskraftighed.

Herudover skal SMI varetage selve inddrivelsesopgaven, som i vidt omfang vil skulle baseres på manuel sagsbehandling. Det vil blive prioriteret, at nye krav, som sendes til inddrivelse i SKAT, kommer under aktiv inddrivelse, i det omfang det er muligt. Også erhvervsrestancer, hvor risikoen for tab og hurtig tilvækst er større end på personområdet, vil blive prioriteret sammen med øvrige udvalgte restancer baseret på væsentlighed og risiko.

For at styrke den samlede opgavevaretagelse tilføres inddrivelsesområdet foreløbigt i alt 350 nye årsværk, og SKATs planlagte rammefald fra 2015 til 2016 suspenderes følgelig. 315 af de 350 nye årsværk kan henføres til en tilbagerulning af de forlods realiserede besparelser, som den fulde idriftsættelse af EFI skulle give grundlag for.

Dermed også sagt, at jeg er enig i, at det ikke er hensigtsmæssigt at realisere besparelser, før der er et grundlag for at gøre det. Om ressourcesituationen i SKAT i øvrigt skal jeg dog bemærke, at der siden midt i 00'erne er gennemført markante besparelser i SKAT – fortrinsvis gennem naturlig afgang – som oftest på baggrund af ganske fornuftige og reelt realiserede effektiviseringer.

Det kan nok ikke afvises, at SKATs fokus på at gennemføre disse effektiviseringer, generelt er blevet fremmet af, at SKAT har kunnet se frem til faldende bevillinger.

Når ressourcesituationen har udgjort et problem for SKATs opgavevaretagelse, hænger det mere sammen med, at SKAT i perioden kun i meget begrænset omfang har kunnet ansætte nye chefer og medarbejdere med de rette kompetencer. Resultatet er, at SKATs samlede kompetencesammensætning ikke er optimal i forhold til de opgaver, der skal løses.

Det står på trods af ressourcetilførslen til inddrivelsesområdet klart, at inddrivelsesprovenuet i en årrække må forventes at være mærkbart lavere end før idriftsættelsen af EFI, og der må derfor forudses en fortsat stigning i de samlede restan-

cer. Det skal dog bemærkes, at der i vidt omfang vil være tale om en likviditetsforskydning og ikke et egentligt tab, idet en stor del af restancerne forventes at kunne inddrives senere, når et nyt permanent inddrivelsessystem kan tages i brug i forhåbentlig 2019.

[Fremtidens inddrivelsessystem]

Parallelt med, at SKATs Midlertidige Inddrivelse skal forestå oprydning og manuel inddrivelse, igangsættes arbejdet med at opbygge et nyt permanent inddrivelsessystem frem mod 2019. Det drejer sig om både udvikling af ny – i første omgang midlertidig – it-understøttelse, udarbejdelse af ny og forenklet inddrivelseslovgivning og nye effektive forretningsprocesser.

Dette arbejde koordineres fra en ny programorganisation, ImplementeringsCenter for Inddrivelse (ICI), i Skatteministeriet.

Udviklingen af et nyt it-system til understøttelse af den fremtidige inddrivelse vil blive tilrettelagt med henblik på at undgå de problemer, som er opstået med EFI. Det indebærer bl.a. at it-systemet gøres forretningsnært, at udviklingen skal ske i et afgrænset program, og at kompleksiteten i systemet begrænses.

Når det nye system er færdigudviklet og klar til ibrugtagning etableres en ny samlet inddrivelsesorganisation via en fusion af programorganisationen ICI og SKATs Midlertidige Inddrivelse. Der vil i den forbindelse skulle tages stilling til den fremtidige organisatoriske placering af den nye inddrivelsesorganisation.

[Afslutning]

Som led i den politiske aftale om fælles forståelse for at skabe bedre rammer for SKATs opgavevaretagelse etableres en følgegruppe med jeg og finansministeren med deltagelse af finans- og skatteordførerne og Skatteudvalgets formand. Følgegruppen mødes en gang i kvartalet i Finansministeriet med henblik på at drøfte udfordringer og fremdrift på SKATs område. Det vil sikre, at Folketinget løbende holdes tæt orienteret om status på de igangsatte initiativer på inddrivelsesområdet og får mulighed for at drøfte og præge indholdet heraf.

Vi har et langt sejt træk foran os, før forholdene og opgavevaretagelsen i SKAT er normaliseret. Men med den brede politiske opbakning bag regeringens handleplan er fundamentet for, at det kan lykkes, lagt.

